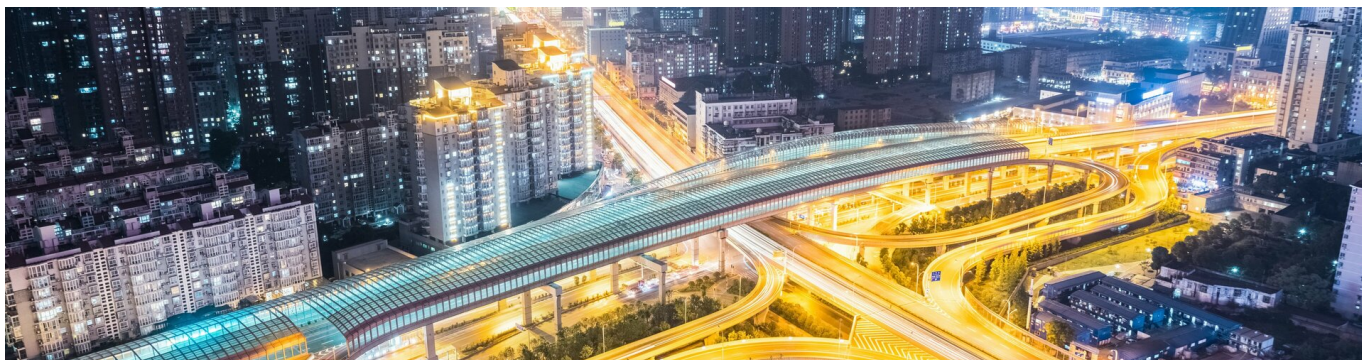

Ilustrujemy dźwięki natury i dźwięki miasta

- Ilustrujemy dźwięki natury i dźwięki miasta

Ilustrujemy dźwięki natury i dźwięki miasta

Źródło: online-skills.

Scenariusz lekcji dla nauczyciela

Źródło: online-skills.

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła. Uczeń:

2) rozróżnia cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz w sztukach plastycznych (odnajduje je w dziełach mistrzów, a także w tworach i zjawiskach przyrody); tworzy różnorodne układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni (kompozycje otwarte i zamknięte, rytmiczne, symetryczne, statyczne i dynamiczne); ustala właściwe proporcje poszczególnych elementów kompozycyjnych, umiejętnie równoważy kompozycję, wykorzystując kształt i kontrast form;

3) klasyfikuje barwy w sztukach plastycznych; wykazuje się znajomością pojęć: gama barwna, koło barw, barwy podstawowe i pochodne, temperatura barwy, walor barwy; rozróżnia i identyfikuje w dziełach mistrzów i własnych kontrasty barwne: temperaturowe, dopełnieniowe i walorowe; podejmuje działania twórcze z wyobraźni i z zakresu interpretacji natury, uwzględniające problematykę barwy;

5) charakteryzuje pozostałe środki wyrazu artystycznego, takie jak: linia, plama, faktura; wykorzystuje wskazane środki w działaniach plastycznych (kompozycjach z wyobraźni i transpozycji natury);

6) rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna); niektóre z tych gatunków odnajduje w grafice i w rzeźbie; w rysunku rozpoznaje studium z natury, karykaturę, komiks, rozumie, czym jest w sztuce abstrakcja i fantastyka; podejmuje działania z wyobraźni i z natury w zakresie utrwalania i świadomości gatunków i tematów w sztuce, stosuje w tym zakresie różnorodne formy wypowiedzi (szkice rysunkowe, fotografie zaaranżowanych scen i motywów, fotomontaż).

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych. Uczeń:

1) w zadaniach plastycznych interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska, stosując środki wyrazu zgodnie z własnym odczuciem; w wyższych klasach podejmuje również próby rysunkowego studium z natury;

2) wyraża w pracach plastycznych uczucia i emocje wobec rzeczywistości, a także płynące z inspiracji muzycznych czy literackich (impresja i ekspresja); rysuje, maluje, ilustruje zjawiska i wydarzenia realne i wyobrażone (także w korelacji z innymi przedmiotami);

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń:

4) wymienia, rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce, wskazuje ich twórców;

5) rozpoznaje wybrane, najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów.

Nauczysz się

tworzyć ilustracje w oparciu o inspirację dźwiękami natury i aglomeracji miejskich;

definiować pojęcia: abstrakcja geometryczna, abstrakcja organiczna, ekspresjonizm abstrakcyjny;

przyporządkowywać prace Pieta Mondriana, Wassiliy'ego Kandinsky'ego i innych autorów do odpowiednich nurtów w sztuce;

rozdzielać cechy i rodzaje kompozycji.

Świat ludzi

Ilustrować oznacza przedstawiać, interpretować np. treść utworu literackiego czy muzycznego za pomocą obrazów, fotografii, filmów, wykresów, muzyki, itp. Plastyk, operując różnorodnymi środkami plastycznymi, takimi jak kompozycja, perspektywa, barwa, linia, plama, faktura, bryła i kontrasty, może zilustrować dowolny aspekt otaczającej go rzeczywistości, np. dźwięk.

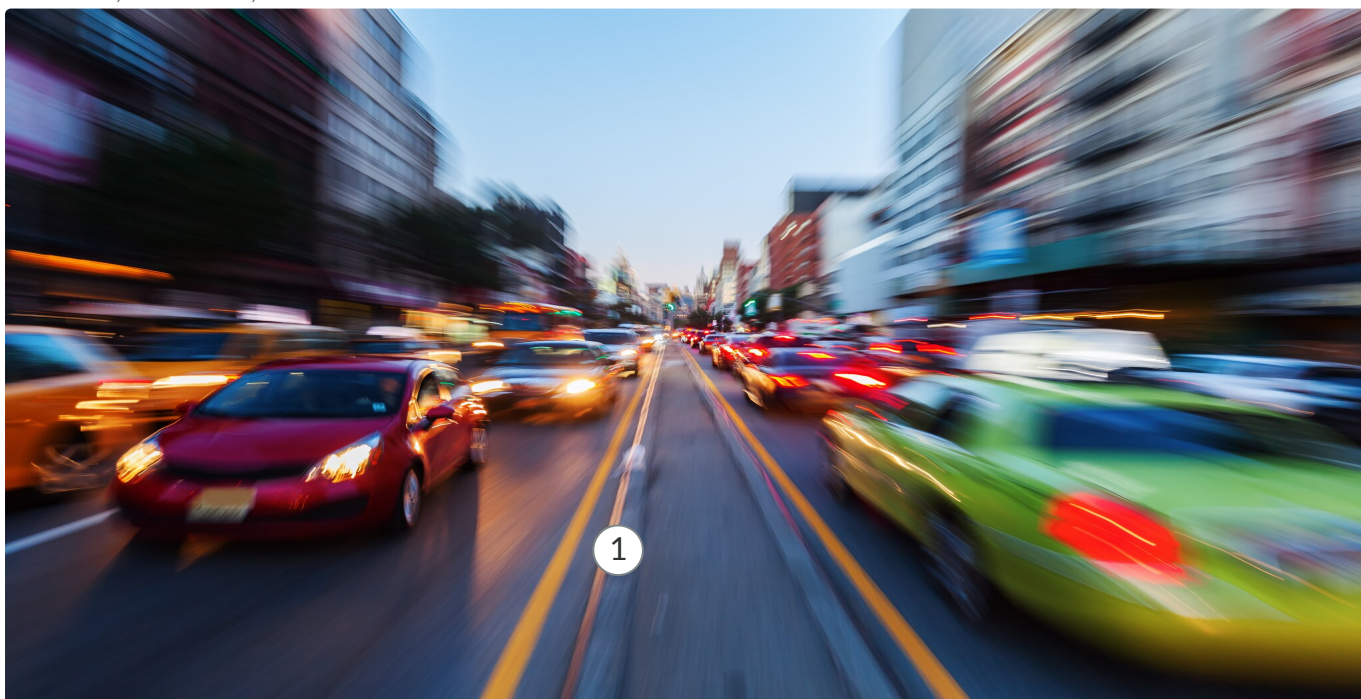
Świat brzmi, wydobywa dźwięki. Jedne głośne, niekiedy chaotyczne, inne ciche, delikatne, harmonijne. Ich gama i różnorodność są ogromne. Jeden z największych kontrastów pomiędzy dźwiękami można dostrzec porównując dźwięki aglomeracji miejskich – rzeczywistości wykreowanej przez człowieka – z dźwiękami natury. Oglądając ilustracje, można wyobrazić sobie dźwięki, które towarzyszą tym miejscom.

1

Miasto to świat ludzi, gwaru ich rozmów na chodnikach czy w kawiarenkach.

Gwar ludzi, online-skills, CC BY 3.0

1

Miasto to świat ruchu ulicznego, tramwajów, samochodów, hałasu i wielu innych dźwięków, świat bezustannego ruchu w wielu kierunkach.

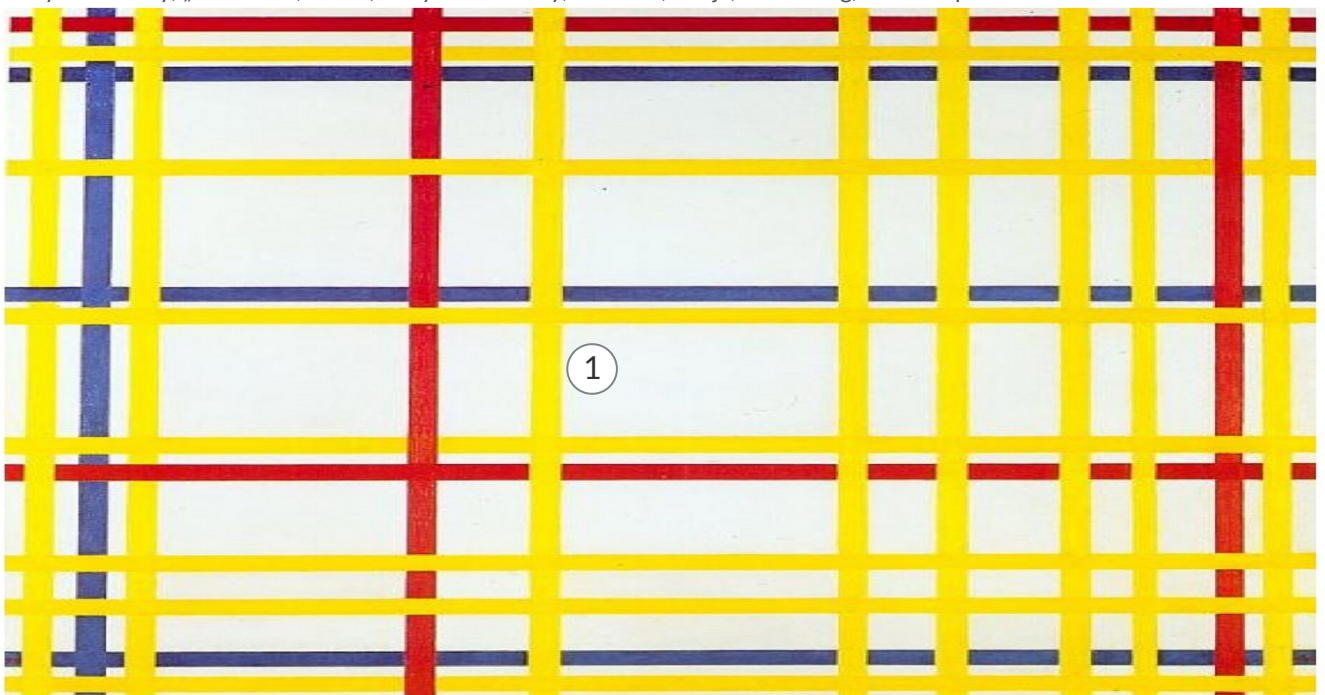
Wzmożony ruch uliczny, online-skills, CC BY 3.0

1

Dźwięki miasta można zilustrować np. kompozycją dynamiczną, asymetryczną, pełną skosów, linii przecinających się pod różnymi kątami, przepętniona barwami i ich kontrastami, jak w obrazach ekspresjonistów.

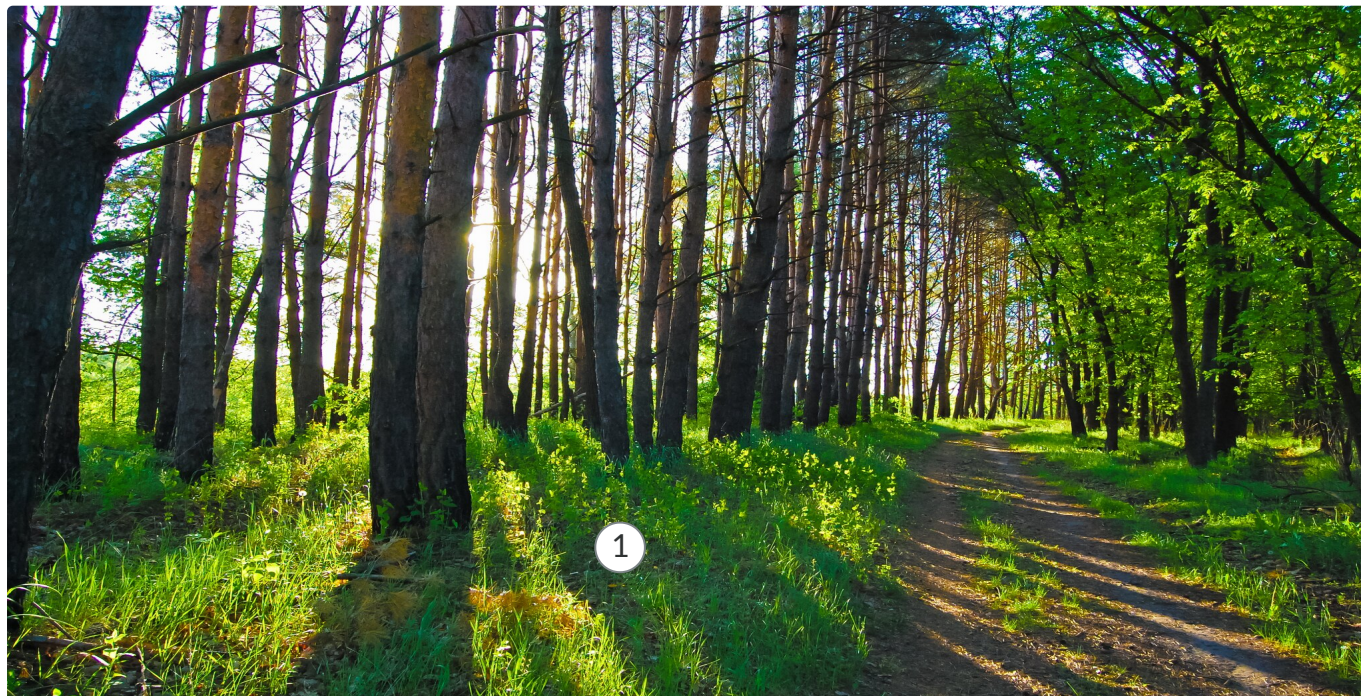
Wassily Kandinsky, „Moskwa I”, 1916, Tretyakov Gallery, Moskwa, Rosja, wikiart.org, domena publiczna

1

Może to być także abstrakcja geometryczna, jak w obrazie Pieta Mondriana zainspirowanego Nowym Jorkiem.

Świat zwierząt

1

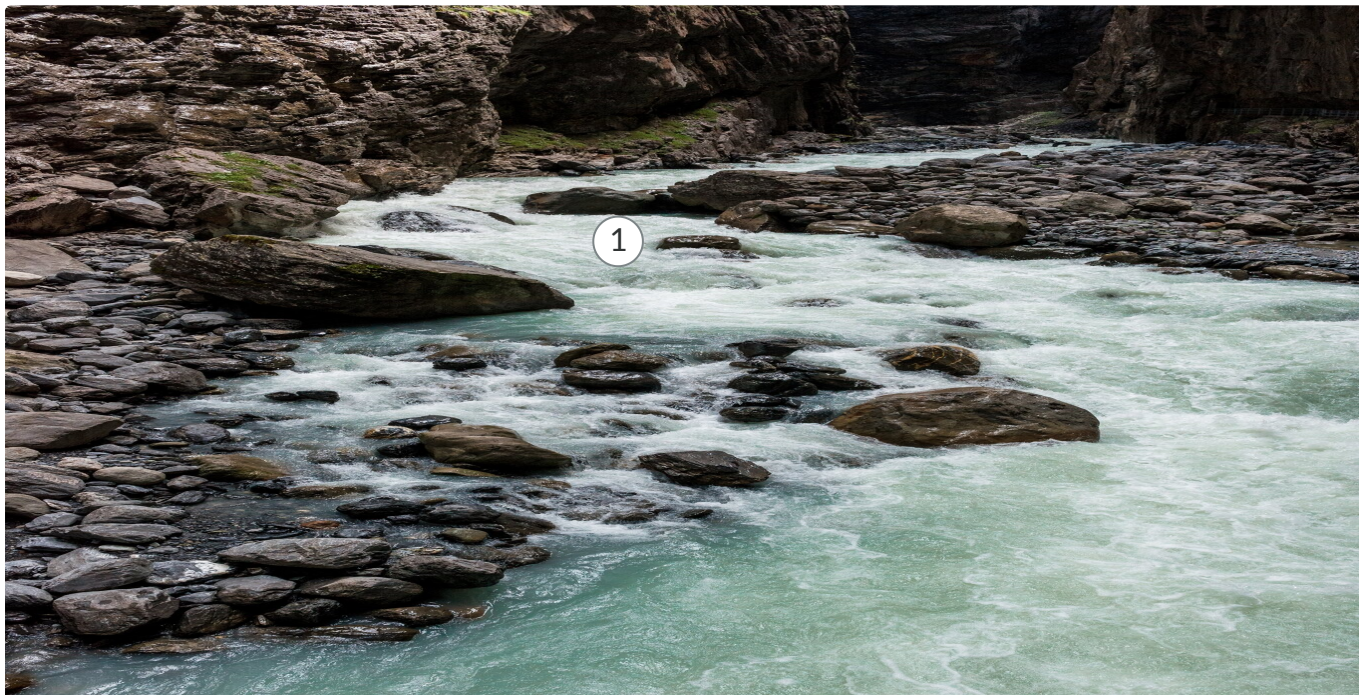
Natura to świat obejmujący m.in.: lasy, łąki, ptaki i inne zwierzęta.

Odgłos lasu, online-skills, CC BY 3.0

Natura to świat m.in.: różnorodnych roślin i zwierząt.

Ptaki nad łąką, online-skills, CC BY 3.0

Natura to także świat wody.

"Dźwięk strumienia", online-skills, CC BY 3.0

Dźwięki natury mogą być zilustrowane np. przy użyciu kompozycji rytmicznej, z użyciem nawiązujących do świata natury kształtów czy harmonijnych linii falistych, pozbawionych kątów prostych, jak w abstrakcji organicznej.

Tadeusz Dominik, „Pejzaż”, 1985, własność prywatna, Polska, mm.pwn.pl, CC BY 3.0

1

Kompozycja inspirowana dźwiękami natury może być także pełna dynamizmu, ekspresji, jak u Jacksona Pollocka.

Jackson Pollock, „Rytm jesieni (Numer 30)”, 1950, wikiart.org, domena publiczna

Zadania

Ćwiczenie 1

Jak nazywa się plastyczna kompozycja przedstawiająca lub interpretująca treść utworu literackiego czy muzycznego?

- ilustracja
- interpretacja
- inspiracja

Źródło: Magdalena Ślęzak.

Ćwiczenie 2

Wskaż środki wyrazu, które występują w kompozycji dynamicznej.

☐

kontrasty barwne

☐

linie poziome i pionowe przecinające się pod kątem prostym

☐

linie skośne przecinające się pod różnymi kątami

Źródło: Magdalena Ślęzak.

Ćwiczenie 3

Źródło: Magdalena Ślęzak.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Ćwiczenie 4

Dopasuj ilustracje do rodzaju kompozycji.

(fot.1) -

(fot.2) -

(fot.3) -

kompozycja rytmiczna

kompozycja dynamiczna

kompozycja dynamiczna

kompozycja rytmiczna

kompozycja statyczna

kompozycja statyczna

Źródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Źródło: Magdalena Ślęzak.

Ćwiczenie 6

Połącz w pary poniższe określenia z ich definicją.

abstrakcja geometryczna

Odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu formami nieregularnymi, sugerującymi kształty należące do świata roślinnego lub zwierzęcego.

ekspresjonizm abstrakcyjny

Odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu różnorodnymi formami geometrycznymi.

abstrakcja organiczna

Termin stosowany wobec dzieł twórców, którzy traktowali formę jako środek przekazu treści emocjonalnych. Jednym z rodzajów jest malarstwo gestu – spontaniczny, intuicyjny, płynący z gestu ręki i ciała sposób malowania.

Źródło: Magdalena Ślęzak.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Ćwiczenie 7

Połącz w pary poniższe określenia z ich definicją.

abstrakcja organiczna -

abstrakcja geometryczna -

ekspresjonizm abstrakcyjny -

Termin stosowany wobec dzieł twórców, którzy traktowali formę jako środek przekazu treści emocjonalnych. Jednym z rodzajów jest malarstwo gestu – spontaniczny, intuicyjny, płynący z gestu ręki i ciała sposób malowania.

Odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu formami nieregularnymi, sugerującymi kształty należące do świata roślinnego lub zwierzęcego.

Odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu różnorodnymi formami geometrycznymi.

Termin stosowany wobec dzieł twórców, którzy traktowali formę jako środek przekazu treści emocjonalnych. Jednym z rodzajów jest malarstwo gestu – spontaniczny, intuicyjny, płynący z gestu ręki i ciała sposób malowania.

Odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu różnorodnymi formami geometrycznymi.

Odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu formami nieregularnymi, sugerującymi kształty należące do świata roślinnego lub zwierzęcego.

Zródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 8

Źródło: Magdalena Ślęzak.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Ćwiczenie 9

Dopasuj właściwe określenie do ilustracji.

(fot.1) -

(fot.2) -

(fot.3) -

(fot.4) -

ekspresjonizm abstrakcyjny

ekspresjonizm

abstrakcja organiczna

ekspresjonizm abstrakcyjny

ekspresjonizm

abstrakcja geometryczna

abstrakcja geometryczna

abstrakcja organiczna

Zródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 10

Źródło: Magdalena Ślęzak.

Zobacz także

Inna wersja zadania

Ćwiczenie 11

Dopasuj ilustracje do autora.

(fot.1) -

(fot.2) -

(fot.3) -

(fot.4) -

Jackson Pollock

Jackson Pollock

Wassily Kandinsky

Piet Mondrian

Tadeusz Dominik

Tadeusz Dominik

Wassily Kandinsky

Piet Mondrian

Zródło: online skills, licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 1

Wysłuchaj dźwięki miasta i natury, a następnie do wybranego przez siebie dźwięku wykonaj ilustrację korzystając z programu graficznego lub na kartce papieru.

Dźwięki które nas otaczają, online-skills, CC BY 3.0

Źródło: ViliusL.

Słownik pojęć

Abstrakcja geometryczna

odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu (w kompozycjach malarskich, rzeźbiarskich, graficznych) różnorodnymi formami geometrycznymi.

Abstrakcja organiczna

odmiana sztuki abstrakcyjnej, polegająca na operowaniu (w rzeźbie, malarstwie i grafice) formami nieregularnymi, sugerującymi kształty organiczne.

Ekspresjonizm abstrakcyjny

termin stosowany wobec różnorodnych dzieł malarzy tworzących w Nowym Jorku od lat 40. do 60. XX wieku. Ekspresjoniści traktowali formę jako środek przekazu treści emocjonalnych. Dążyli do wyrażenia duchowego, wewnętrznego doświadczenia rzeczywistości w sposób spontaniczny, intuicyjny, często automatyczny, płynący z gestu ręki i ciała (tzw. malarstwo gestu).

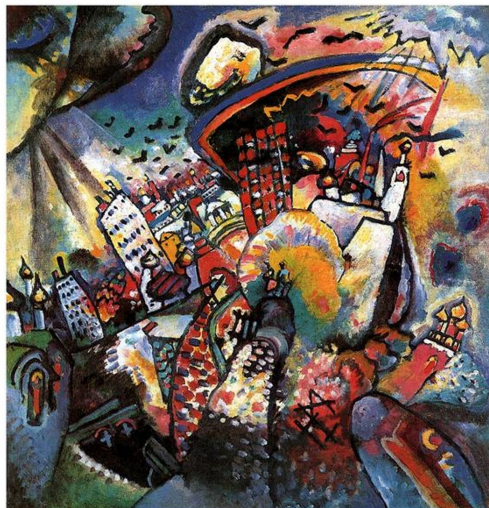
Ilustrować

przedstawiać, unaoczniać za pomocą obrazów, fotografii, filmów, wykresów, muzyki, itp. Interpretować coś, posługując się słowem, gestem, mimiką, obrazem, itp.

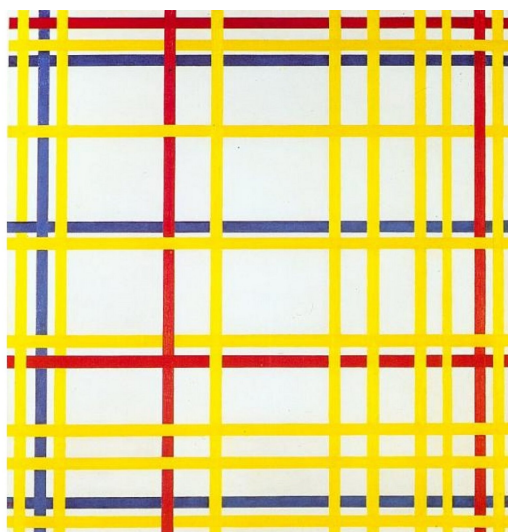
Źródła:

- encyklopedia.pwn.pl
- sjp.pwn.pl

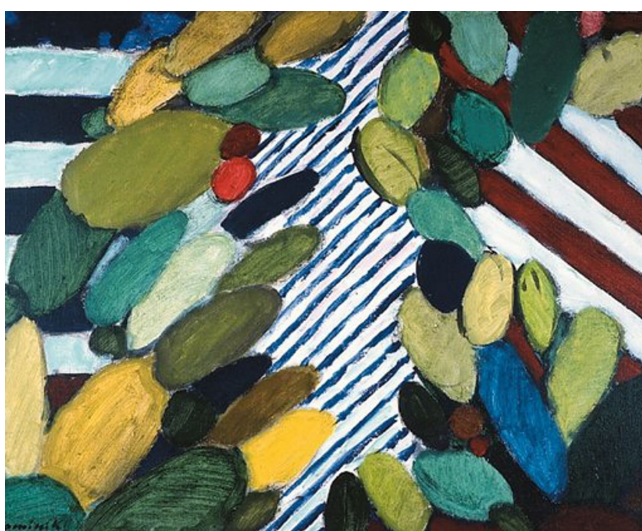
Galeria dzieł sztuki

Wassily Kandinsky, „Moskwa I”, 1916 , Tretyakov Gallery, Moskwa, Rosja, wikiart.org, domena publiczna

Piet Mondrian, „New York City I”, 1942, Georges Pompidou Center, Paryż, Francja, beroemdeschilders.nl, CC BY 3.0

Tadeusz Dominik, „Pejzaż”, 1985, własność prywatna, Polska, mm.pwn.pl, CC BY 3.0

Jackson Pollock, „Rythm jesieni (Numer 30)”, 1950, wikiart.org, domena publiczna
